

Draagvlak creëer je in een proces

Onderzoek naar het werkelijke draagvlak bij omwonenden voor het beoogde AZC aan de Deventerstraat in Apeldoorn.

Onderzoek gehouden en opgesteld door: **Comité Passend AZC Apeldoorn**

Volg ons op Facebook voor meer informatie: <https://www.facebook.com/apeldoornAZC>

Vragen via: info@azcapeldoorn.nl

Apeldoorn, 14 april 2017

Voorwoord

Het organiseren van dit onderzoek heeft de nodige tijd van vrijwilligers gekost. Te denken hierbij is het uitdenken van het onderzoek, het verzorgen van het drukwerk, de organisatie van de verspreiding, de daadwerkelijke verspreiding van 5800 drukwerkflyers huis-aan-huis en ten slotte het verwerken en analyseren van het resultaat.

Onze grote dank gaat uit naar die vrijwilligers die geheel belangeloos in hun vrije tijd, buiten hun werk en andere dagelijkse beslommeringen tijd hebben gevonden om mee te werken aan dit onderzoek!

Naast het dankwoord aan de mensen die ons belangeloos ondersteund hebben, richten we ook graag een dankwoord aan al diegenen die meegedaan hebben door boven verwachting massaal te reageren op onze onderzoeksvragen. Deze massale deelname maakt dat dit onderzoek een hoog betrouwbaarheidspercentage heeft. In totaal hebben 970 respondenten de vragenlijst ingevuld.

Tenslotte roepen we onze burgemeester op om nu eens werkelijk wat te doen met het door omwonenden aangegeven werkelijke draagvlak voor de vestiging van een AZC aan de Deventerstraat. Het vertrouwen van burgers in het lokaal bestuur is gebaat bij transparantie van handelen: zeggen wat je doet en doen wat je zegt.

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding.....	4
Aanleiding.....	4
Vraagstelling.....	5
Onderzoek verantwoording	5
Resultaten draagvlakonderzoek.....	7
Vraag 1 Omwonende geïnformeerd en gehoord?	7
Vraag 2 Mening algemeen over opvang.....	8
Vraag 3 Mening opvang aan Deventerstraat	9
Vraag 4 Omvang AZC Deventerstraat indien voorstander	9
Vraag 5 Beoordeling communicatie verschillende vertegenwoordigers	10
Gemeente Apeldoorn	10
Lokale politieke partijen	10
Wijkraad Osseveld-Woudhuis	11
Wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek	11
Conclusies.....	12

Inleiding

Aanleiding

Sinds eind 2014 loopt er een traject door de gemeente Apeldoorn voor de vestiging van een Asielzoekerscentrum (AZC) binnen de gemeente Apeldoorn. Het Comité Passend AZC ziet (zag) de behoefte van het College van Burgemeester en Wethouders om mee te werken aan de vestiging van een AZC in Apeldoorn. In een Bolwerk avond in Osseveld is onder grote belangstelling van voor- en tegenstanders van een AZC het uitgangspunt van het Comité Passend AZC bepaald: “Maximaal 400 asielzoekers voor de duur van maximaal 10 jaar op het GGNet-terrein”.

Sinds de oprichting van het Comité zijn er zichtbare en onzichtbare handelingen geweest om een AZC mogelijk te maken. Over dit proces, de zorgvuldigheid hiervan, de communicatie en informatievoorziening leven bij gemeente en burgers totaal verschillende beelden. Daar waar de gemeente zichzelf bij herhaling op de borst klopt over goede communicatie, alsmede het aanwezig zijn van voldoende draagvlak, is de beleving bij burgers die wonen rondom de beoogde asielopvang totaal anders.

Burgemeester Berends spreekt in publiek herhaaldelijk over het aanwezig zijn van voldoende draagvlak voor dit AZC. Deze stellige mening onderbouwt hij echter nooit met deugdelijke feiten. Tegelijkertijd heeft burgemeester Berends meerdere malen publieke uitingen gedaan over het belang van voldoende draagkracht onder burgers.

Vanuit bezorgde burgers hebben ons ook meerdere negatieve signalen bereikt over het functioneren van de wijkraaden in dit traject. Deze signalen zijn bij de ene wijkraad sterker dan de andere, maar komen er in feite op neer dat men zich door de wijkraad genegeerd en niet vertegenwoordigd voelt, terwijl de wijkraaden wel als vertegenwoordiger namens inwoners deelnemen aan diverse gesprekken met de gemeente Apeldoorn.

De druppel die er werkelijk voor heeft gezorgd dat we meenden dit onderzoek te moeten doen, is een uiting van de gemeentelijke projectleider voor het AZC. Zij zei ten overstaan van meerdere personen tijdens een klankbordgroep overleg in januari jl. het volgende:

“Zolang er geen stenen door de ruiten gaan van het gemeentehuis, gaan wij uit van voldoende draagvlak onder de omwonenden.”

Definitie draagvlak

Niet iedereen heeft een duidelijk beeld van wat draagvlak nou eigenlijk inhoudt. Om dit duidelijker te maken, hebben we de volgende definitie van internet geplukt:

*Draagvlak creëren betekent ervoor zorgen dat je van tevoren **ondersteuning en goedkeuring** verwerft voor plannen die je wilt gaan uitvoeren of beslissingen die je wilt gaan nemen.*

Dit is de wereld op zijn kop! Tijd voor een serieus draagvlakonderzoek dus.

Vraagstelling

Gelet op het uitgangspunt van het Comité, de onvrede bij burgers die zich bij ons melden en de door de gemeente bij herhaling benadrukte urgentie, op positieve en negatieve wijze, van voldoende draagvlak onder omwonenden, hebben we de volgende onderzoeksvraag geformuleerd:

Welk draagvlak voor een AZC in Apeldoorn en specifiek voor het GGNet terrein is er werkelijke onder omwonenden en hoe wordt de communicatie hieromheen richting omwonenden beoordeeld?

Onderzoek verantwoording

In maart 2017 hebben we naar aanleiding van meerdere reeds aangegeven signalen gemeend over te moeten gaan tot een draagvlakonderzoek onder omwonenden van het beoogde AZC op het GGNet terrein. Alleen het doen van een werkelijk draagvlak onderzoek kan antwoord geven of dat draagvlak er is. Dit ontdoet de discussie van felle meningen en maakt dat er gediscussieerd kan worden over de feitelijk weergegeven beleving bij burgers uit omliggende wijken.

Als Comité hebben we vooraf goed nagedacht over hoe je een dergelijk onderzoek op een zo neutraal mogelijke wijze moet doen. Het anoniem uitzenden van het draagvlakonderzoek was geen optie om meerdere redenen. Een onderzoek moet wel altijd een afzender hebben. Een respondent moet weten met wie hij/zij te maken heeft. De vraag die we onszelf hebben gesteld is in hoeverre het organiseren van het draagvlakonderzoek het mogelijke resultaat zou kunnen beïnvloeden of andere partijen gelegenheid zouden geven om het resultaat te bekritisieren.

Om tegemoet te komen aan voorgaande overpeinzingen hebben we een neutrale tekst aan gehouden in de inleiding van het onderzoek. Verder hebben we de vragen op een neutrale wijze geformuleerd, waarbij bij alle vragen eerste de positieve antwoorden als keuze zijn gegeven en dan pas de negatieve.

De gedrukte enquêteformulieren zijn huis-aan-huis verspreid bij 5.800 woningen in de directe omgeving van het GGNet terrein in de wijken Osseveld, Zevenhuizen en Zuidbroek. De formulieren zijn verspreid in de postcodegebieden: 7321, 7322, 7323, 7324 en 7325

Om de deelname zo laagdrempelig mogelijk te houden, hebben deelnemers aan het onderzoek drie mogelijkheden gehad om deel te nemen aan het onderzoek. Mensen konden deelnemen als volgt:

- Onderzoeksvragen via internet invullen
- Onderzoeksvragen op papier invullen en deze bij een huisadres in Osseveld bezorgen
- Onderzoeksvragen op papier invullen en een foto of scan daarvan te mailen naar info@azcapeldoorn.nl

De gemaakte en per post bezorgde formulieren zijn vervolgens later in de internet tooling toegevoegd. Gedurende de looptijd van het onderzoek hebben we de voortgang op dagelijkse basis gevolgd op de resultatenpagina, om zodoende mogelijke manipulatie in een zo vroeg mogelijk stadium te herkennen. Deze tussentijdse monitoring gaf eigenlijk al vanaf dat er ruim 200 respondenten hadden gereageerd, tot aan het einde een vrij consequent beeld in de resultaten op de verschillende vragen.

De foutenmarge van ons onderzoek bedraagt minder dan 3% en is daarmee heel betrouwbaar te noemen. Dit percentage is berekend door als onderzoekspopulatie alle volwassen inwoners van geheel Osseveld-Oost, geheel Zevenhuizen en geheel Zuidbroek te nemen. Dit komt volgens CBS op ruim 24.000 personen. Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95% komen we op een foutmarge van 3%. We hebben niet in heel Zevenhuizen geflyerd en beoogd als onderzoekspopulatie, maar slechts de buurten om het GGNet terrein heen, per saldo zal dus de foutenmarge nog kleiner zijn, maar aangezien we geen beschikking hebben over aantallen volwassenen per buurt, hebben we dit niet exact kunnen berekenen.

Op 1 april 2017 hebben we de enquête gesloten. Nadat de gegevens uit de onderzoeks tooling op internet naar Excel waren geëxporteerd, zijn we aan de slag gegaan met de verwerking en analyse van de resultaten. Deze handelingen zijn uitgevoerd door wijkbewoners met een relevante achtergrond in accounting, controlling en fraudebestrijding in digitale processen.

Op de resultaten zijn de volgende correcties uitgevoerd:

1. 41 respondenten vulden ondanks dat ze zich tegen een AZC hebben geuit aan de Deventerstraat bij vraag 3, toch een aantal opvangplekken in bij de optionele vraag 4. 38 van deze respondenten vulden maximaal 250 plaatsen in en 3 maximaal 400 plaatsen. We zijn ervan uitgegaan dat een Nee, tegen een AZC aan de Deventerstraat ook echt een Nee heeft betekent. Het antwoord van deze 41 respondenten bij de omvang is dan ook verwijderd.
2. Twee respondenten met postcode 7311 en eentje met postcode 7315 zijn bij de verdere verwerking buiten beschouwing gelaten, omdat zij niet tot de doelgroep van het onderzoek behoorden.
3. 4 opgegeven postcodes zijn aangepast: bijv. 7225 → 7325 of 7425 → 7325

Naast het doen van een foutanalyse, is er ook een analyse uitgevoerd op mogelijke manipulatie en fraude. Deze analyse is gedaan op een aantal aspecten zoals gebruikte ip-adressen, opgegeven mailadressen, opgegeven postcodes, volledigheid, plausibiliteit en consistentie van de antwoorden.

Deze analyse heeft geleid tot een vermoeden van manipulatie- of fraude bij 23 respondenten. 14 respondenten waren voorstander van een AZC en 9 tegenstander. Opvallend is dat de voorstanders een permanent AZC willen met een aantal bewoners naar behoefte van COA en gemeente en ze beoordeelden de communicatie van alle partijen unaniem als "Uitstekend". Bij de tegenstanders zag je een omgekeerd patroon. Omdat we onze vermoedens van fraude en/of manipulatie verder niet kunnen bewijzen, het aantal voor- en tegenstanders elkaar deels opheffen, alsmede deze kleine aantallen op het totale resultaat bijna niks doet, hebben we deze respondenten wel in het eindresultaat meegenomen.

Resultaten draagvlakonderzoek

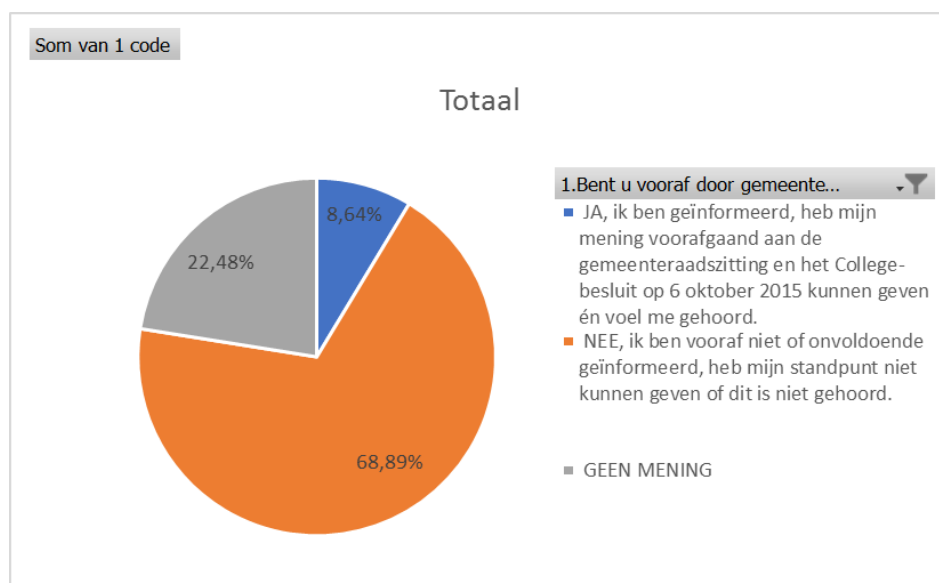
Er zijn 5.800 stuks enquêteformulieren huis-aan-huis verspreid in omliggende wijken van het GGNet terrein. De enquête is door 970 respondenten ingevuld. Van dit aantal respondenten heeft een zeer groot aantal het mailadres opgegeven om in de toekomst door het comité te worden geïnformeerd over het vervolgtraject.

In onderstaande paragrafen zijn alle resultaten voor de gehele populatie weergegeven. Er is wel een analyse gedaan of er verschillen te zien zijn tussen postcodes (7321, 7322, 7323, 7324, 7325), alsmede zijn de resultaten bekeken op wijze van deelname (internet, post en mail). De resultaten waren overal vrij consistent, dus er is gekozen om dit niet verder te specificeren in dit rapport.

Vraag 1 Omwonende geïnformeerd en gehoord?

Bent u vooraf door gemeente Apeldoorn geïnformeerd, gevraagd én gehoord in uw mening over het AZC aan de Deventerstraat?

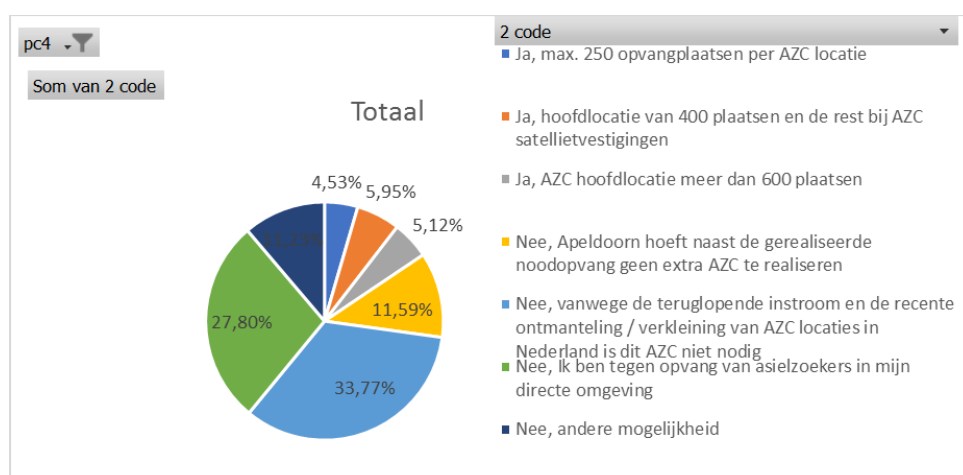
Antwoord	
JA, ik ben geïnformeerd, heb mijn mening voorafgaand aan de gemeenteraadszitting en het College-besluit op 6 oktober 2015 kunnen geven én voel me gehoord.	8,64%
NEE, ik ben vooraf niet of onvoldoende geïnformeerd, heb mijn standpunt niet kunnen geven of dit is niet gehoord.	68,89%
GEEN MENING	22,48%
Eindtotaal	100,00%

Vraag 2 Mening algemeen over opvang

Bent u in het algemeen voor opvang van grote aantallen asielzoekers in gemeente Apeldoorn?

Ja, max. 250 opvangplaatsen per AZC locatie	4,53%
Ja, hoofdlocatie van 400 plaatsen en de rest bij AZC satellietvestigingen	5,95%
Ja, AZC hoofdlocatie meer dan 600 plaatsen	5,12%
Nee, Apeldoorn hoeft naast de gerealiseerde noodopvang geen extra AZC te realiseren	11,59%
Nee, vanwege de teruglopende instroom en de recente ontmanteling / verkleining van AZC locaties in Nederland is dit AZC niet nodig	33,77%
Nee, ik ben tegen opvang van asielzoekers in mijn directe omgeving	27,80%
Nee, andere mogelijkheid	11,23%
Eindtotaal	100,00%

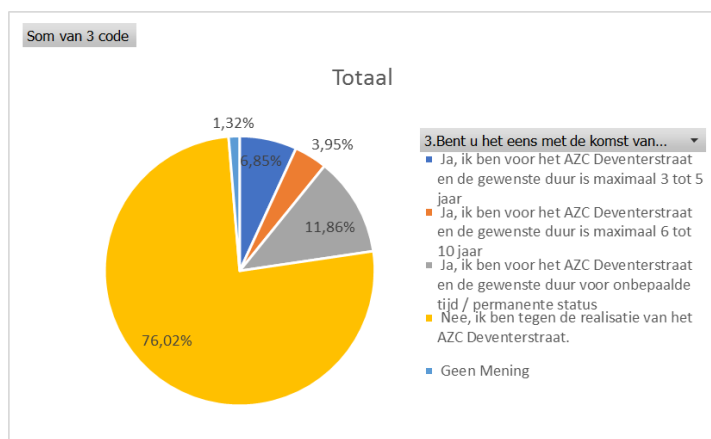

Vraag 3 Mening opvang aan Deventerstraat

Bent u het eens met de komst van een AZC Deventerstraat op het GGNet terrein en voor welke periode?

Antwoord

Ja, ik ben voor het AZC Deventerstraat en de gewenste duur is maximaal 3 tot 5 jaar	6,85%
Ja, ik ben voor het AZC Deventerstraat en de gewenste duur is maximaal 6 tot 10 jaar	3,95%
Ja, ik ben voor het AZC Deventerstraat en de gewenste duur voor onbepaalde tijd / permanent	11,86%
Nee, ik ben tegen de realisatie van het AZC Deventerstraat.	76,02%
Geen Mening	1,32%
Eindtotaal	100,00%

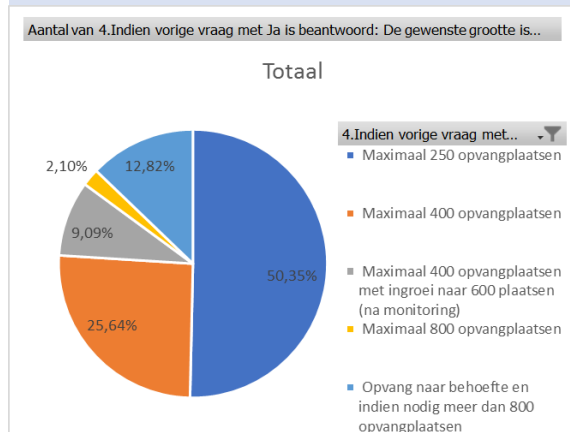

Vraag 4 Omvang AZC Deventerstraat indien voorstander

Indien vraag 4 met Ja is beantwoord: De gewenste grootte is van het AZC aan de Deventerstraat:

Antwoord

Maximaal 250 opvangplaatsen	50,35%
Maximaal 400 opvangplaatsen	25,64%
Maximaal 400 opvangplaatsen met ingroei naar 600 plaatsen (na monitoring)	9,09%
Maximaal 800 opvangplaatsen	2,10%
Opvang naar behoefte en indien nodig meer dan 800 opvangplaatsen	12,82%
Eindtotaal	100,00%

Vraag 5 Beoordeling communicatie verschillende vertegenwoordigers

Deze vraag gaat over de beoordeling van de kwaliteit van de communicatie van verschillende partijen.

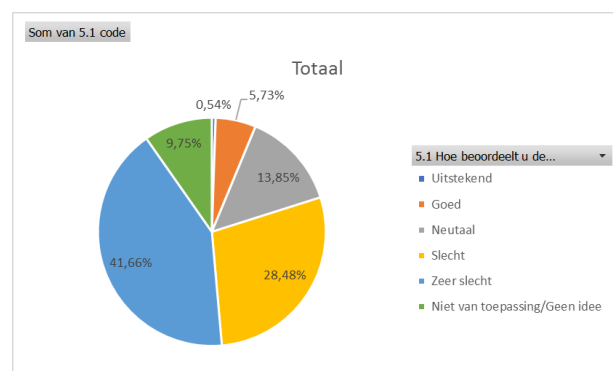
Bij de verwerking van de resultaten viel het op dat respondenten vaak een mening over een bepaalde wijkraad hadden, terwijl we uit de postcode konden opmaken dat de betreffende respondent helemaal niet in de betreffende wijk woont. We hebben aangenomen dat een respondent eigenlijk geen mening zou kunnen hebben over de wijkraad van een andere wijk. De resultaten van deze vraag hebben we als volgt verwerkt in dit rapport: De beoordeling van de communicatie over het AZC aan de Deventerstraat van respectievelijk de gemeente en de lokale politieke partijen hebben we gewoon verwerkt voor alle 970 respondenten.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van de communicatie van de wijkraden hebben we een analyse gemaakt van respondenten van wie we door de postcode aan mogen nemen dat ze ook daadwerkelijk in de wijk wonen waarvan ze de wijkraad beoordelen. Een respondent die bijvoorbeeld als postcode 7325xx op gaf, kan moeilijk een oordeel geven over de wijkraad "Zevenhuizen-Zuidbroek". Andersom kan een respondent die als postcode 7323xx opgaf, moeilijk een mening geven over de wijkraad Osseveld-Woudhuis.

Gemeente Apeldoorn

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de communicatie en de verstrekte informatie over dit AZC Deventerstraat door de **gemeente Apeldoorn**

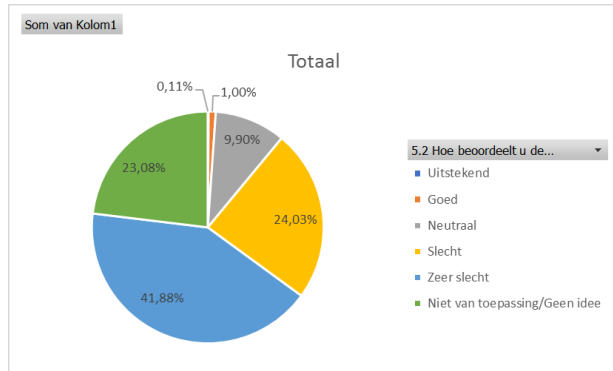
Oordeel	
Uitstekend	0,54%
Goed	5,73%
Neutraal	13,85%
Slecht	28,48%
Zeer slecht	41,66%
Niet van toepassing/Geen idee	9,75%
Eindtotaal	100,00%

Lokale politieke partijen

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de communicatie en de verstrekte informatie over dit AZC Deventerstraat door de **Politieke Partijen** uit Apeldoorn

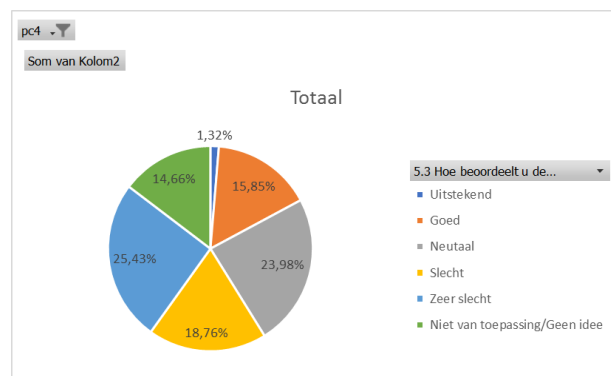
Beoordeling	
Uitstekend	0,11%
Goed	1,00%
Neutraal	9,90%
Slecht	24,03%
Zeer slecht	41,88%
Niet van toepassing/Geen idee	23,08%
Eindtotaal	100,00%

Wijkraad Osseveld-Woudhuis

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de communicatie en de verstrekte informatie over dit AZC Deventerstraat door de **Wijkraad Osseveld-Woudhuis** (Alleen voor postcode 7325)

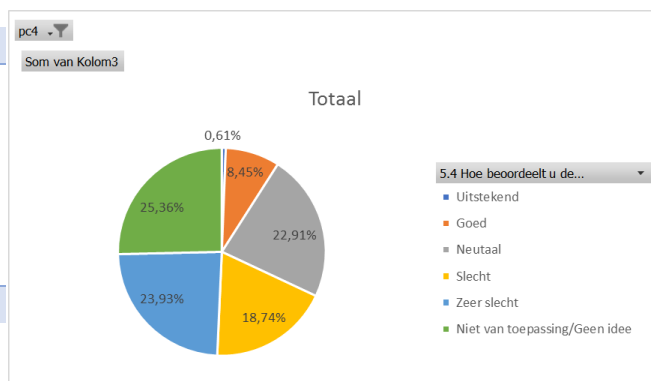
Beoordeling	
Uitstekend	1,32%
Goed	15,85%
Neutraal	23,98%
Slecht	18,76%
Zeer slecht	25,43%
Niet van toepassing/Geen idee	14,66%
Eindtotaal	100,00%

Wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de communicatie en de verstrekte informatie over dit AZC Deventerstraat door de **Wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek** (Alleen voor postcodes uit die wijken: 7321, 7322, 7323, 7324)

Beoordeling	
Uitstekend	0,61%
Goed	8,45%
Neutraal	22,91%
Slecht	18,74%
Zeer slecht	23,93%
Niet van toepassing/Geen idee	25,36%
Eindtotaal	100,00%

Conclusies

Het aantal respondenten voor dit draagvlakonderzoek was meer dan voldoende om van een kwalitatief goed onderzoek te spreken. Ook na nadere analyse van de resultaten uit de verschillende wijken of analyse per aanlevervorm, zijn er geen significante verschillen in de resultaten te ontdekken. Hierdoor zijn alle resultaten weergegeven voor het totale aantal respondenten.

Daar waar de gemeente Apeldoorn zich naar buiten toe steeds profileert als een gemeente die dit proces zorgvuldig heeft uitgevoerd, geven de respondenten toch in overgrote meerderheid aan zich niet gehoord te voelen door de gemeente. Dit geeft maar liefst 69% van de respondenten aan!

Op de vraag hoe de respondenten in zijn algemeenheid denken over de opvang van asielzoekers in Apeldoorn is te lezen dat slechts 15,60% van de respondenten voorstander is van de opvang van asielzoekers. Dit betekent dat 84,4% helemaal tegen de opvang van asielzoekers in de gemeente Apeldoorn is. Verder valt op dat alle respondenten een mening hebben over de opvang van vluchtelingen. De mogelijkheid "Geen mening" is nooit geselecteerd en daarmee niet in de resultaten terecht gekomen.

Verder inzoomend op de vraag over hoe men denkt over de opvang van vluchtelingen op het GGNet terrein, is meer dan 76% van de respondenten tegen de opvang van asielzoekers op het GGNet terrein. Bijna 12% van de respondenten geeft aan een opvanglocatie voor onbepaalde tijd akkoord te vinden en ook bijna 12% van de respondenten ziet een AZC met een tijdelijk karakter wel zitten

Het onderzoek heeft aan de voorstanders van opvang gevraagd, welke opvangcapaciteit de locatie GGNet dan zou moeten hebben. Ruim de helft ziet dan een opvangcapaciteit van maximaal 250 plekken zitten. Gecumuleerd geeft 76% van de voorstanders van een AZC aan de Deventerstraat aan, dat zij niet meer dan 400 bewoners in het AZC wensen. Er is een kleine minderheid van voorstanders van 24% die zich uitsprekt voor een AZC met meer dan 400 bewoners, zoals dat door de gemeente en COA gewenst is.

De paragraaf over de kwaliteit van de communicatie door gemeente, lokale politieke partijen en de verschillende wijkraden geeft duidelijk weer dat met name de gemeente Apeldoorn erg slecht scoort voor wat betreft de kwaliteit van de communicatie. Ruim 70% van de respondenten geeft aan de communicatie van de gemeente "slecht" tot "zeer slecht" te vinden. Ruim 6% waardeert de communicatie van de gemeente als "goed" tot "uitstekend".

Wanneer we verder kijken naar de waardering van de communicatie over dit onderwerp door de lokale politieke partijen, dan is te zien dat burgers ook daarover slecht te spreken zijn. Hier geeft bijna 66% van de respondenten aan dat ze de communicatie door de politieke partijen "slecht" tot "zeer slecht" vinden en slechts 1% "goed" tot "uitstekend". Hier valt op dat veel mensen zeggen dat ze geen idee hebben. Dit kan duiden op een grote afstand tussen burger en de politieke fracties en het onduidelijk zijn van het standpunt van de lokale fracties ten aanzien van het AZC.

Ten aanzien van de wijkraden lijken de respondenten verdeelder. Zoals gezegd zijn de resultaten per wijkraad bepaald door alleen de uitslagen mee te nemen van bewoners in die wijk. Voor de wijkraad Osseveld Woudhuis geldt dat 44% de communicatie van de wijkraad Osseveld-Woudhuis als "slecht" tot "zeer slecht" waardeert en 17% als "goed" tot "uitstekend". Voor de wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek geldt dat 42% de communicatie van de wijkraad als "slecht" tot "zeer slecht" waardeert en 9% als "goed" tot "uitstekend".

Eindconclusie:

Uit de resultaten van dit onderzoek naar de mate van draagvlak onder de direct omwonenden van het geplande AZC Deventerstraat blijkt duidelijk het volgende:

- 69% van de omwonenden voelen zich slecht gehoord en niet geïnformeerd
- 84,4% van de omwonenden is in het algemeen tegen opvang van asielzoekers in Apeldoorn
 - Niet meer dan 5% van de respondenten ziet een locatie van meer dan 600 plaatsen zitten!
- Gevraagd naar de mening over de plannen aan de Deventerstraat, geeft 76% aan tegen deze opvang te zijn.
 - Slechts 22% is voorstander van opvang op deze locatie
 - Slechts 12% is het eens met een permanente opvanglocatie op deze plek.
- Van de ruim 22% voorstanders uit de vorige vraag, is ruim 76% voor een opvang van maximaal 400 plaatsen en dus maar 24% voorstander van een grotere capaciteit!
- De communicatie door de gemeente over dit AZC wordt door ruim 70% als “slecht” tot “zeer slecht” beoordeeld!
- De communicatie door de politieke fracties over dit AZC wordt door bijna 66% als “slecht” tot “zeer slecht” beoordeeld.
- Bij de wijkraad Osseveld -Woudhuis zien we een iets verdeelder beeld, maar dat beeld is nog steeds niet positief. De kwaliteit van de communicatie wordt door ruim 44% als “slecht” tot “zeer slecht” beoordeeld.
- Bij de wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek zien we een iets verdeelder beeld, maar dat beeld is nog steeds niet positief. De kwaliteit van de communicatie wordt door bijna 43% als “slecht” tot “zeer slecht” beoordeeld.